

Het Bertongevlucht

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Vers 1880, l'aile Berton, inventée vers 1840, est un système de planches mobiles qui peuvent s'écarter pour offrir une large prise au vent. Elles dispensent le meunier de la lourde tâche de la manœuvre quotidienne des toiles. Ce système se répand dans les régions de France les plus productrices (Beauce, Anjou, Bretagne...) mais arrive trop tard pour une meunerie déjà en déclin ailleurs.

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Pierre Theophile Berton

.. was smid. Hij bedacht dit systeem, patent in 1841.

Het gevlucht is gemaakt van Oregon-pine (grenen).

De lamellen zijn van binnenuit verstelbaar via een systeem van stangen.

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

~ 1900: moulin de la Lussiere

Is dat de vang?

Ik weet het niet..

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Filmpje!

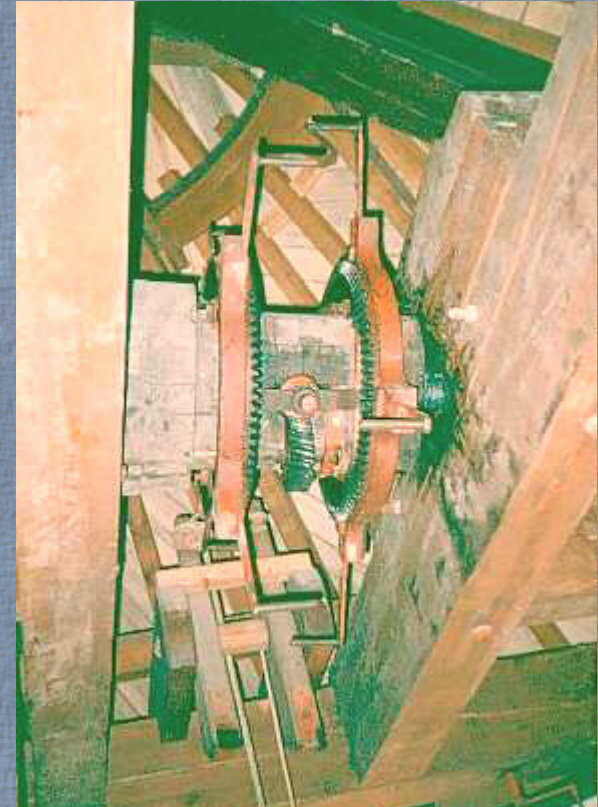
Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

De bediening vindt plaats door middel van een dubbel tandwiel wat op de bovenas is geplaatst.

De 'meunier' (Franse molenaar) noemt deze constructie "différentiel", "mécaniques" of ook wel "brassereau".

Merk op dat de hele constructie met de bovenas meedraait. Hou je nu 1 van de 'handvatten' tegen beweegt het daaraan verbonden tandwiel ten opzichte van de bovenas.

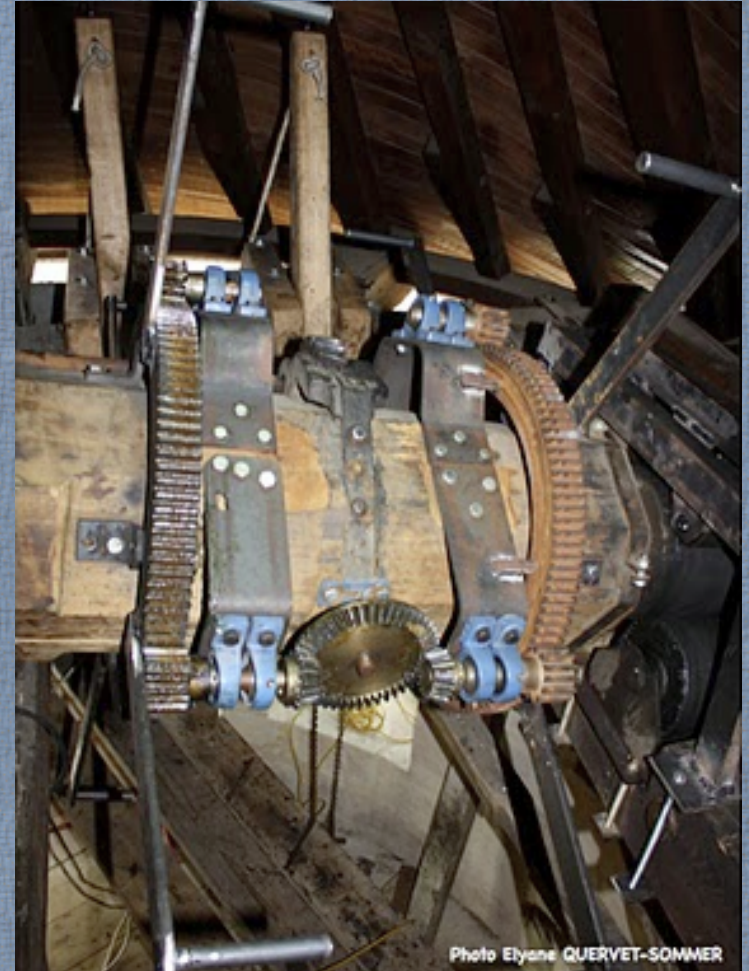

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Merk op dat de hele constructie met de bovenas meedraait. Hou je nu 1 van de 'handvatten' tegen beweegt dat tandwiel ten opzichte van de bovenas.

Via een asje met daarop een recht en een conisch tandwiel drijf je daardoor een 'bonkelaartje' aan (een kroonwiel). Die draait dan links- of rechtsom.

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Het 'bonkelaartje' (kroonwiel) drijft op zijn beurt een asje aan wat haaks door de bovenas loopt. Op die as is draad getapt.

Dat draad drijft een draadwieletje aan ...
... wat op zijn beurt weer een asje aandrijft.

Merk op dat dat asje dus ook links- of rechtsom draait, afhankelijk van welk 'handvat' je blokkeerde.

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Merk op dat dat asje dus ook links- of rechtsom draait, afhankelijk van welk 'handvat' je blokkeerde.

Deze as loopt langs / door de bovenas van de molen en eindigt ten slotte buiten de molen, aan de voorkant op de askop in (nog een) klein tandwielletje.

Dat tandwielletje drijft tenslotte de 'spin' aan waarmee de wieken uit of in worden geklapt, afhankelijk van de draairichting (en dus: van welk 'handvat' je blokkeerde).

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Klimt de 'meunier' dus iedere keer in de kap als hij wil 'zwichten' of 'bijleggen'? Grijpt hij dan zo'n handvat en houdt dat zo lang vast tot de gewenste zwichtstand is bereikt?

Mais non.

De 'blokkade' van het juiste handvat wordt gedaan middels een eenvoudige constructie: twee balkjes en wat touwwerk.

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

De touwen om de balkjes te bedienen eindigen op de maalfloer (of soms ook wel buiten de molen).

Een tegengewicht of een veer trekt via een ander touw de balkjes weer in de 'neutrale' stand, vergelijk dit maar met onze kampal constructie.

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Wat is dit dan?

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

De kruilier natuurlijk!
Maar.. waar zijn dan de kruipalen?

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Hier!

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Vindt de ...

- lange spruit
- korte spruit
- lange schoor
- korte schoor

Monsieur ça suffit!

Slochter molenstichting

Het Bertongevlucht

Slochter molenstichting